

9/a

Kielce, dnia 16 marca 2015 r.

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PS.VI.431.1.2015

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Punkt Kancelaryjny i Obsługi Klienta	
wysł. dnia	18. MAR. 2015
L.dz.	zał. ....
Podpis	

Pan Tadeusz Domińczak
Wójt Gminy Sobków
Plac Wolności 12
28-305 Sobków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół Inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 30 stycznia 2015 roku przeprowadził kontrolę kompleksową w Urzędzie Gminy w Sobkowie. Przedmiotem niniejszej kontroli była realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Kontrolą objęto okres od 1stycznia 2014 r. do dnia kontroli. Ustalenia kontroli zostały zawarte w podpisanym przez Pana dnia 2 marca 2015 roku protokole.

W toku kontroli ustalono, iż Rada Gminy Sobków Uchwałą Nr V/37/2011 w dniu 7 marca 2011 roku przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016. Przyjęty przez Radę Gminy Sobków Program nie spełnia częściowo wymogów merytorycznych przewidzianych dla tego typu dokumentów (brak diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie występującej na terenie Gminy; analizy SWOT), stanowiących podstawę dla wdrażania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program nie zawiera również harmonogramu uwzględniającego terminy realizacji poszczególnych działań oraz nie wskazuje podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie. Brak harmonogramu utrudnia monitorowanie realizacji Gminnego Programu, jak również określenie stopnia jego realizacji.

W trakcie kontroli ustalono, iż w ramach realizacji w/w Programu na terenie Gminy w okresie objętym oceną systematycznie realizowano różnorodne przedsięwzięcia o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, których odbiorcami byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum oraz ich rodzice.

Ustalono, iż pomimo realizacji na terenie Gminy różnorodnych przedsięwzięć profilaktycznych, działania edukacyjne ukierunkowane na wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie były realizowane. Kwalifikowanie rodzin do udziału w w/w działaniach powinna poprzedzać diagnoza identyfikująca rodziny, w których przemoc jeszcze nie występuje, potencjalnie zagrożone tym zjawiskiem z uwagi na towarzyszące im inne problemy społeczne.

Kontrola wykazała, iż Gmina Sobków dysponuje dwoma Punktami Konsultacyjnymi (PK) świadczącymi pomoc rodzinom dotkniętym przemocą. W/w infrastruktura będąca integralnym elementem lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zlokalizowana jest w Miąsowej i Sobkowie. Terapeuci zatrudnieni w w/w Punktach udzielają pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, jak również osobom z problemem uzależnienia od alkoholu. Konsultacje w PK prowadzą odpowiednio wykwalifikowani terapeuci. Ustalono, iż do dnia kontroli żaden z Punktów Konsultacyjnych nie został zarejestrowany w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS), mimo iż tego typu jednostki zobligowane są do wypełniania w CAS sprawozdawczości z zakresu pomocy udzielanej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Jednostka kontrolowana wypełniła powyższy obowiązek po zakończeniu czynności kontrolnych.

W okresie kontroli z tytułu przemocy w rodzinie nie zachodziła konieczność umieszczenia w ośrodkach wsparcia mieszkańców Gminy. Gmina nie dysponuje ośrodkiem wsparcia dla osób doświadczających przemocy. Jednakże należy mieć na uwadze, że w przypadku takiej konieczności uzyskanie schronienia poza miejscem zamieszkania dla osoby dotkniętej przemocą będzie wiązać się ze zmianą środowiska i dotychczasowego stylu życia spowodowanymi m. in. długotrwałymi dojazdami do pracy bądź szkoły lub całkowitą rezygnacją z dotychczasowego zatrudnienia, koniecznością zmiany szkoły, utratą kontaktu z krewnymi etc. W okresie poddanym ocenie na terenie Gminy nie prowadzono również interwencji w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, skutkujących odebraniem dzieci z rodzin dotkniętych przemocą.

Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego w Gminie Sobków określa uchwała Nr V/38/2011 Rady Gminy Sobków z dnia 7 marca 2011 roku. Opisane w §5 cele Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wykraczają poza wskazane w art. 9b ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ponadto, *Załącznik nr 2* do niniejszej uchwały stanowiący formularz zgody osoby, której sprawa dotyczy na podejmowanie przez zespół interdyscyplinarny działań oraz przetwarzanie danych osobowych jest niezgodny z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. art. 9c ust. 1 oraz 9d ust. 1.

Kontrola wykazała, iż Zespół interdyscyplinarny powstał na mocy Zarządzenia Wójta Gminy nr 160/2011 z dnia 6.09.2011. W okresie objętym oceną skład zespołu był modyfikowany na mocy Zarządzenia Nr 2/2012 Wójta Gminy Sobków oraz Zarządzenia nr 26/2012. Skład Zespołu spełnia wymogi, o których mowa w art. 9a ust. 3-4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W okresie objętym oceną Zespół uczestniczył w posiedzeniach zgodnie z trybem określonym w 9a ust. 7 przedmiotowej ustawy.

Ponadto, zespół kontrolerów w toku kontroli, na podstawie analizy dokumentacji Niebieskich Kart (ID-10132/13 z dn. 19.10.2013; ID-10712/13 z dn. 5.11.2013 (kontynuowana w 2014 roku); WPIRD-8266/13 z dn. 29.11.13 (kontynuowana na podstawie „NK A” syg. ID-3130/14 z dn. 11.04.2014, ID-10479/14 z dn. 4.11.14 oraz ID-12125/14 z dn. 23.XII.2014); ID-2229/14 z dn. 17.03.2014 (kontynuowana na podstawie NK „A” syg. WK-1641/14 z dn. 23.03.2014); ID-3178/14 z dn. 12.04.2014 (kontynuowana na podstawie NK „A” syg. ID-3256/14 z dn. 14.04.2014); ID-6061/14 z dn. 30.06.2014; ID-7814/14 z dn. 16.08.2014; ID-10508/14 z dn. 3.11.2014; zespół kontrolerów ustalił, że sposób prowadzenia procedury Niebieskie Karty przez zespół interdyscyplinarny w Sobkowie nie spełnia części standardów określonych w Rozporządzeniu RM z 13 września 2011 roku w sprawie procedury NK, gdyż:

- zawartość gromadzonych dokumentów na rzecz danej rodziny zawiera braki tj.: brak pogłębionej diagnozy dot. rodziny nie tylko w kontekście podejrzenia występowania przemocy ale również innych problemów życiowych rodziny, funkcjonowania psychospołecznego osób małoletnich, relacji wewnątrzrodzinnych, nadużyć, występujących zależności etc.;
- procedura nie uwzględniała w swym przebiegu potrzeb wszystkich osób objętych procedurą, w szczególności małoletnich;
- akta niektórych procedur zawierają wypełnione przez osoby doznające przemocy w rodzinie formularze zgody, na podejmowanie przez zespół interdyscyplinarny działań oraz przetwarzanie danych osobowych;
- dzielnicowy, członek grup roboczych, nie wykonuje bądź nie dokumentuje wykonania (co również jest nie zgodne z przepisami prawa) czynności określonych dla niego w planie pomocy dla rodziny doświadczającej przemocy w rodzinie;
- protokoły zakończenia procedury Niebieskie Karty nie spełniają częściowo wymogów, o których mowa w § 18.2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta tzn. protokoły nie zawierają opisu działań podjętych w ramach procedury, o którym mowa w ust. 2 w/w przepisu. W opisie tym powinno się znaleźć również wskazanie okoliczności, z uwagi na które podjęto decyzję o zakończeniu procedury w danej rodzinie, zgodnie z §18.1 niniejszego Rozporządzenia;
- w sprawie syg. ID-7814/14 z 16.08.2014 procedurę zakończono po niespełna 2 miesiącach na podstawie wniosków z monitoringu sytuacji rodziny oraz na podstawie wniosku osoby doznającej przemocy w sprawie nie podejmowania działań w ramach procedury. Grupa robocza nie sporządziła pogłębionej diagnozy rodziny, nie ustalono wieku świadka przemocy, innych osób w rodzinie, a w stosunku do sprawcy, który powrócił do nadużywania alkoholu przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie zaplanowali żadnych działań ukierunkowanych na rozpoczęcie leczenia przez sprawcę. W/w osobom w rodzinie nie proponowano również podjęcia terapii w lokalnych Punktach Konsultacyjnych, funkcjonujących na terenie Gminy. W w/w sprawie w sposób bezpodstawny i pochopny zakończono procedurę Niebieskie Karty, mimo iż nie było obiektywnych przesłanek w tej sprawie.

Na podstawie ustaleń kontroli zespół inspektorów ocenił, działalność kontrolowanej jednostki, **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Stwierdzone nieprawidłowości w istotny sposób wpływają na jakość świadczonej przez Zespół Interdyscyplinarny pomocy, dlatego konieczne jest niezwłoczne ich usunięcie, tak aby świadczona pomoc była skuteczniejsza.

Wobec powyższego – stosownie do § 19 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) – działając w imieniu Wojewody Świętokrzyskiego proszę Pana Wójta o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Należy dostosować treść Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie do wymogów wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie opracowanego na lata 2014-2020. W tym celu należy przeprowadzić diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie występującego na terenie Gminy, jak również określić rodziny zagrożone przemocą, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ponadto w celu skutecznego monitorowania realizacji w/w Programu należy opracować harmonogram działań uwzględniający terminy realizacji poszczególnych działań oraz wskazujący podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie;
2. Należy przeprowadzić analizę umożliwiającą wskazanie na terenie gminy rodzin podwyższonego ryzyka, w których przemoc jeszcze nie występuje, potencjalnie zagrożonych tym zjawiskiem z uwagi na towarzyszące im inne problemy społeczne. Analizę tą należy prowadzić we współpracy z podmiotami tworzącymi gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W stosunku do zidentyfikowanej grupy odbiorców (np. małoletnich rodziców, rodziców z przydzielonym dozorem kuratorskim; rodzin, w których dzieci wykazują trudności wychowawcze etc.) należy zaplanować i realizować działania edukacyjne, ukierunkowane na wzmocnienie ich kompetencji opiekuńczo –wychowawczych, zgodnie z wymogiem określonym w art. 6 ust. 2 pkt. 2 przedmiotowej ustawy;
3. Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie należy zapewnić miejsca w ośrodkach wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, poprzez utworzenie na terenie Gminy w/w placówki w sposób samodzielny lub na podstawie porozumienia podpisanego z gminami ościennymi. Powyższe działanie pozwoli na stworzenie warunków, umożliwiających uzyskanie schronienia (często długotrwałego) i profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie Gminy lub w bezpośrednim jej sąsiedztwie, pozwalających jednocześnie na prawidłowe funkcjonowanie w/w osób w środowisku;
4. Należy zmodyfikować zapis w §5 *uchwały Nr V/38/2011 Rady Gminy Sobków z dnia 7 marca 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego*, ograniczając cele Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do wskazanych w art. 9b ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ponadto, konieczne jest wyeliminowanie *Załącznika nr 2* do niniejszej uchwały, który stanowi formularz zgody osoby, której sprawa dotyczy na podejmowanie przez zespół interdyscyplinarny działań oraz przetwarzanie danych osobowych. Stosowanie w/w formularza narusza art. 9c ust. 1 oraz 9d ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj..
5. Prowadzić i kończyć procedurę Niebieskie Karty z zachowaniem standardów, o których mowa w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta*, w szczególności:
  - dokumentować wszystkie czynności, zgodnie z §10.1 w/w Rozporządzenia. Dokumentacja prowadzona w oparciu o procedurę Niebieskie Karty często

stanowi materiał dowodowy dla organów prowadzących postępowanie karne. Zatem zawartość dokumentacji i sposób jej prowadzenia może mieć istotny wpływ na przebieg prowadzonego postępowania. Dotyczy to m. in.: pogłębionej diagnozy dot. rodziny nie tylko w kontekście podejrzenia występowania przemocy ale również innych problemów życiowych rodziny, funkcjonowania psychospołecznego osób małoletnich, relacji wewnątrzrodzinnych, nadużyć, występujących zależności; efektów prowadzonego monitoringu przez członków grup roboczych; opinii na temat funkcjonowania małoletnich osób w rodzinie; weryfikacji podjętych przez osoby objęte planem pomocy zobowiązań;

- dostosowywać skład grup roboczych do struktury rodziny i problemów w niej występujących w celu opracowania i konsekwentnej realizacji kompleksowego, interdyscyplinarnego planu pomocy, uwzględniającego wszystkich członków rodziny (w szczególności osoby małoletnie, niepełnosprawne, starsze), ich problemy i potrzeby, ukierunkowanego na zdobycie przez osoby doświadczające przemocy umiejętności przeciwstawiania się temu zjawisku i zaprzestanie stosowania przemocy przez sprawcę;
- kończyć procedurę na podstawie przesłanek, o których mowa w §18.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta oraz z zastosowaniem wymaganego §18.2 w/w Rozporządzenia protokołu.

Zgodnie z art. 128 ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., Nr 0, poz. 182 z późn. zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki podlegającej kontroli powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 130 ust.1 ustawy o pomocy społecznej: Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Renata Segiecińska
SEKRETARZ
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

hca
koncja